

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1789

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Kausto, Johanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Työyhteisön oikeudenmukaisuus, työntekijöiden vaikutusmahdollisuudet ja työterveys			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-09-20	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 56
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena oli tarkentaa empiirisesti työelämässä vaikuttavien psykososiaalisten tekijöiden, erityisesti työntekijöiden oikeudenmukaisuuskäsitysten ja työterveyden välistä yhteyttä. Viitekehyksenä näiden tekijöiden välisiä suhteita tarkasteltaessa oli Karasekin (1979) esittämä malli, jonka mukaan vaikutusmahdollisuudet työhön ja sosiaalinen tuki ovat tärkeitä työterveyttä ennustavia tekijöitä. Työterveyttä tarkasteltiin työkyvyn ja koetun terveyden näkökulmasta. Tekijöiden välisistä suhteista muodostettiin aikaisempien tutkimusten (Elovainio ym. 2001) pohjalta seuraavat hypoteesit: 1) Käsitukset päätöksenteon ja esimiehen oikeudenmukaisuudesta välittävät vaikutusmahdollisuuksien ja työkyvyn sekä vaikutusmahdollisuuksien ja koetun terveyden välistä yhteyttä, 2) Käsitys esimiehen oikeudenmukaisuudesta muuntaa vaikutusmahdollisuuksien ja työkyvyn sekä vaikutusmahdollisuuksien ja koetun terveyden välistä yhteyttä ja 3) Käsitys esimiehen tuesta ja luottamuksesta muuntaa vaikutusmahdollisuuksien ja työkyvyn sekä vaikutusmahdollisuuksien ja koetun terveyden välistä yhteyttä.</p> <p>Hypoteeseja testattiin kyselylomakkeen avulla kerätyssä poikkileikkausaineistossa. Tutkimukseen osallistui 1443 kunta-alan teknisen sektorin työntekijää. Tutkittavista oli miehiä 75% ja naisia 25%. Sukupuolen lisäksi taustatekijöistä vakioitiin vastaajien ikä, ammattiasema sekä työsuhteen muoto (määräaikaisuus). Vaikutusmahdollisuuksia työhön ja esimiehen tukea selvitettiin Terve Organisaatio -kyselyyn sisältyvillä mittareilla. Käsitkyksiä päätöksenteon ja esimiehen oikeudenmukaisuudesta arvioitiin kahdella asteikolla (alkup. Moorman). Työkykyä mitattiin työkykyindeksillä ja koettua terveyttä selvitettiin yksittäisellä kysymyksellä. Tekijöiden välisiä yhteyksiä tarkasteltiin hierarkkisten lineaaristen regressiomallien avulla.</p> <p>Tulokset tukivat aikaisemmissa tutkimuksissa esitettyjä käsityksiä koetun oikeudenmukaisuuden merkityksestä työterveydelle, mutta antoivat oikeudenmukaisuuskäsitysten ja työterveyden välisistä yhteyksistä hieman tarkemman kuvan. Esimiehen oikeudenmukaisuus toimi vaikutusmahdollisuuksien ja työkyvyn sekä vaikutusmahdollisuuksien ja koetun terveyden välistä yhteyttä muuntavana tekijänä. Esimiehen oikeudenmukaisuus on tulosten perusteella työterveyden yksi edellytys siten, että hyvät vaikutusmahdollisuudet työhön ennustavat työntekijöiden hyvinvointia ja terveyttä etenkin, jos esimies-alaissuhteeseen sisältyvä vuorovaikutus koetaan oikeudenmukaiseksi.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords psykososiaaliset tekijät - työterveys pääätöksenteon oikeudenmukaisuus - esimiehen oikeudenmukaisuus sosiaalinen tuki vaikutusmahdollisuudet			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			